

KADİR GECESİ, İTİKAF VE BAYRAM GECELERİ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (1) وَمَا أَذْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (2) لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

Biz Kur’ân’ı indirdik kadir gecesi.

Bilir misin nedir kadir gecesi?

Bin aydan daha hayırlıdır kadir gecesi! (*Kadir Suresi, 1-3*)

اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفْوٌ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي

Hazreti Aişe validemiz (r.a) şöyle diyor: Dedim ki: Ya Resûlullah, Kadir Gecesi'ni bilirim onda ne şekilde dua edeyim? Şöyle buyurdu: “Allahım! Sen çok affedicisin, cömertsin, affetmeyi seversin. Beni de bağışla!” (*Tirmizi, deavât 84*)

Kadir Gecesi; şerefli, değerli, azametli gece manalarına gelir. Kur'an'ın ifadesiyle, **Kadir Gecesi'ni ihyâ eden bir insan, bin ayı ihyâ etmiş** gibi sevap alır. Böyle gecelerde Allah'ın bize fazlından lütuf olarak verdiği sevaplar, **çok değerlidir ve dokunulmazlıkları vardır**. Onları bizden hiç kimse alamaz.

Cebrail (as), Peygamberimiz'e ilk vahyi bu gece getirmiş ve Kur’ân’ın ilk parçası olan İkra (Alak) sûresinin ilk âyetleri de **Kadir Gecesi’nde nâzil** olmuştur.

Kıyamete kadar gelecek yüz milyarlarca insana, dünya ve ahirette rehberlik edecek olan bir Kitab'ın, **veryüzüne indiriliş gecesi olması** nedeniyle, Kadir gecesine “**Gecelerin Sultanı**” denmiştir.

Bu gecenin fazileti hakkında Resûlullah sallallahü aleyhi vesellem şöyle buyurmuştur: “**Her kim inanarak ve sevabını Allahtan umarak ramazanda oruç tutarsa, geçmiş günahları affedilir ve her kim inanarak ve sevabını**

umarak Kadir gecesini ihya ederse, geçmiş günahları bağışlanır.” (Buhârî, iman 25, 27, 28; savm 6, teravîh 1)

Kadir Gecesi yatsı namazında, cemaatte hazır bulunanda, ondan biraz da olsa nasibini almıştır. (Kurtubi, 20/138)

Bu gecede Kur'an'ın her harfinin sevabı katlanarak verilir. Bu gece yapılacak en önemli ibadetlerden birisi, duyup hissetmeye çalışarak gözyaşlarıyla **Kur'an okumaktır. Tövbe ve istiğfar**, bir mü'minin devamlı yapması gereken amellerdendir. Allah hakları için tövbe ve istiğfar etmenin, eğer üzerimizde kul hakkı varsa onlar için de helalleşmenin, kırgınlık ve dargınlıkları gidermenin, gönül almanın tam zamanıdır.

Yapabiliyorsak geceyi bütünüyle ibadet ü taatle, evrad ü ezkârla, özellikle **namaz kılarak** değerlendirebiliriz.

Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) Kadir gecesinin bütün sene içerisinde, Ramazan'da ve Ramazan'ın özellikle son on gününde, son on gün içinde de tek gecelerde aranmasını tavsiye etmiştir. (Buhârî, fadlu leyleti'l-kadr, 2-3; Müslim, sıyâm, 205-220).

Aslında Kadir gecesinin vakti, Fahr-i Kâinat Efendimize bildirilmiştir. Haber vermek için çıktığında iki kişinin münakaşa ettiğini görmüş, bunun üzerine: **“Kadir gecesini haber verecektim ama münakaşa edenlerle meşgul olurken Kadir Gecesi bana unutturuldu.”** buyurmuştur. (Buhârî, leyletu'l-kadr, 4).

Müçtehidler, Kadir gecesini 27. geceye tahsis etmişler ve ümmet arasında o gece Kadir gecesi olarak ihya edilir olmuştur. **Üstad Bediüzzaman'ın** ifadesiyle, hakikî olmasa da **madem ümmet o geceye o nazarla bakıyor, inşallah hakikî hükmünde kabule mazhar olur.** Pek çok ehlullah

gibi **Bediüzzaman da Kadir gecesini bir gün öncesi ve bir gün sonrası ile (daha bir itina göstererek) ihya etmiştir.**

Kadir gecesini karşılama ve değerlendirme adına pusuya yatmak olarak da isimlendirebileceğimiz **itikâf; kuvvetli bir sünnettir. Hicret'in ikinci yılında orucun farz kılınmasından, vefatına kadar Ramazan'da itikâf yapmıştır. (Ahmed b. Hanbel, Müsned, II, 67, 129).**

Efendimiz (s.a.s) her Ramazan'da, son on gün i'tikâfa girerdi. **Vefat ettiği yılda ise, -bir önceki yıl seferde olduğu için itikafa giremediğinden- yirmi gün i'tikâfa girdi. (Buhârî, İ'tikâf: 17).**

İ'tikaf erkek için, ezan okunup, kamet getirilen, yani cemaatle beş vakit namaz kılınan cami içinde; kadın için ise, evinin namaz için tahsis ettiği bir odasında veya odasının bir köşesinde **i'tikaf niyetiyle bir süre beklemek ve oturmaktır.**

Netice olarak, Ramazan'ın son günlerinde itikaf yapmalı, elden geldiğince teravihleri uzun uzun kılarak, bu mübarek zaman dilimini en iyi şekilde değerlendirmeye çalışmalıyız. Bizler; **her geceyi Kadir, her kişiyi Hızır bilerek,** herkese saygılı olur, her muhtaca yardım eder, herkesin elinden tutarsak, **Kadiri** değerlendirmiş **Hızırı** da bulmuş oluruz.

Bir diğer önemli hususta; Terâvih namazının bitmesi nedeniyle, Ramazan Bayramı gecesini insanların cemaatle namazdan ve zikirden gaflet ettikleri bir zaman dilimidir. Oysa **bayram gecelerini, ibadetle geçirmek çok faziletlidir.** Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve selem şöyle buyurur: “Her kim Ramazan ve Kurban bayram gecelerini Allah’tan ecir bekleyerek **ibadetle geçirirse,** kalplerin öldüğü gün onun kalbi ölmeyecektir” buyurur. **(İbni Mace, sıyam 67)** **İbadetle geçirmekten maksat;** zikir, namaz, Kur’an okumak, tekbir, tesbih, tehlil ve istiğfar gibi amellerdir.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bir başka hadislerinde ise; **“Beş gecede yapılan dua geri çevrilmez.** Regaib gecesi, Şabanın 15. Gecesi (Beraat Gecesi), Cuma, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı gecesi.” Buyurmuşlardır. *(İbn Asakir, Tarihu Dimaşk, 10/408; Deylemi, 2/196)* İmam Şafi , İbni Ömer (r.a)'in Ramazân Bayramı gecesini ihyâ ettiğini belirtmiştir. İbrahim ibni Muhammed ise söyle demiştir: "Medine ehlinin hayırlı kimselerinden bazılarını gördüm ki, bayram gecesi Mescid-i Nebeviye geliyorlar, gecenin bir saatine kadar dua ediyorlardı.

Bütün bunları dikkate aldığımızda, önümüzdeki arefe gününün akşamını da iyi değerlendirmeli ve hadislerde ifade edilen müjdeye nail olmaya çalışmalıyız. Bu geceyi, diğer kandil gecelerini değerlendirdiğimiz gibi, namazla, Kur'an okuyarak, istiğfarla, duayla geçirmeliyiz.

Rabbim bizleri, **kadir gecesini idrak etmeye, bayram gecelerini değerlendirmeye** muvaffak kılsın!

Bayram Gecesi Okunabilecek Bazı Dualar